

***SPRAWOZDANIE BURMISTRZA BRZOSTKU
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY W 2020r. W GMINIE
BRZOSTEK ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ W 2021r.***

Brzostek,
marzec 2021r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2020 r. ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ W 2021r.

I. WPROWADZENIE

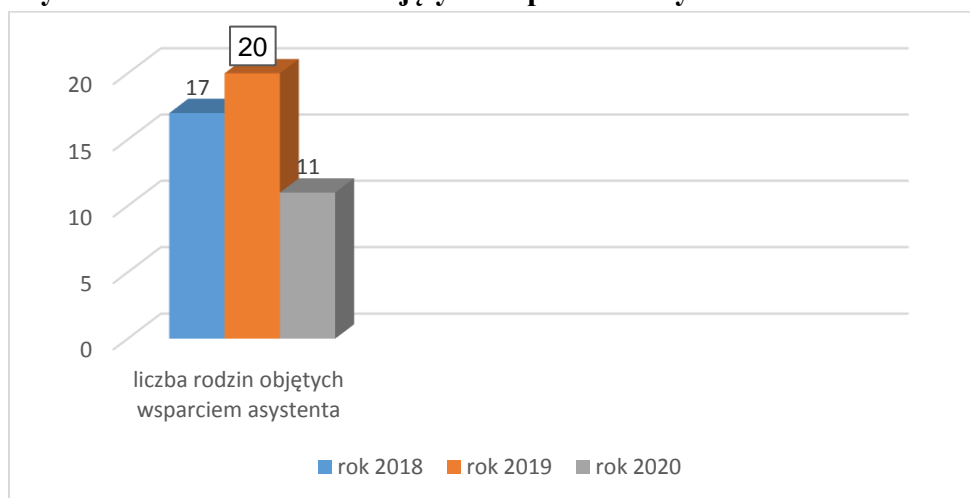
Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania podejmowane przez Gminę Brzostek w zakresie wspierania rodziny w 2020 r. oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją przedmiotowych zadań w 2021 roku. W Gminie Brzostek podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni, bądź bezpośredni mają wpływ na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, prowadzącymi do powstawania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

II DANE DOTYCZĄCE RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY W 2020r.

W 2020r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 11 rodzin. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę rodzin wspieranych przez asystentów w latach 2018 – 2020.

Wykres nr 1. Liczba osób objętych wsparciem asystenta

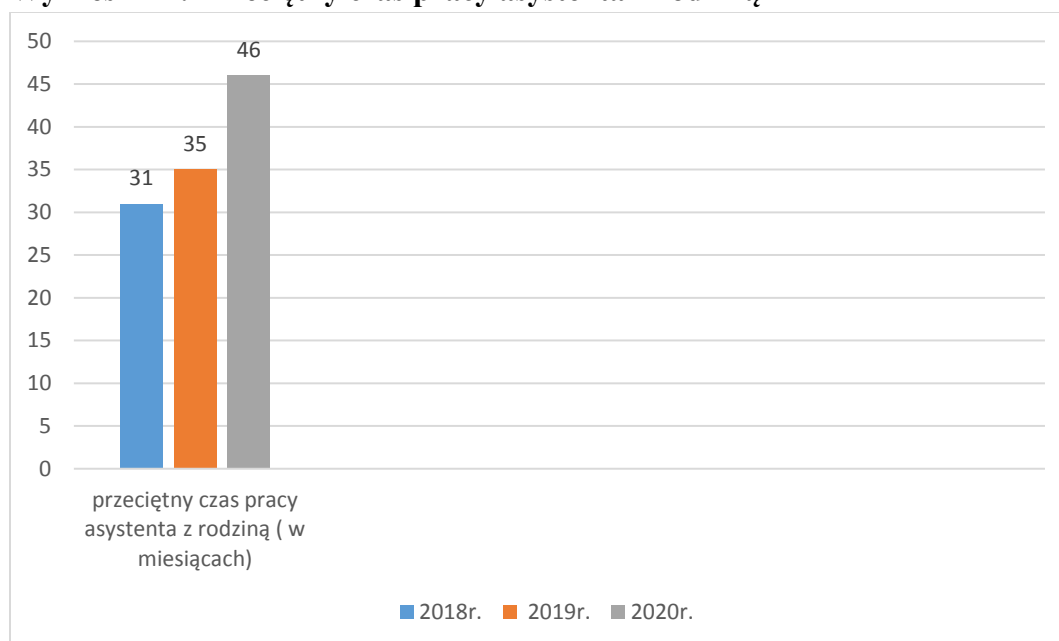
Źródło: opracowanie własne

Asystent rodziny podejmuje z nią współpracę na zasadzie dobrowolności, lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W 2018r. sąd zobowiązał 5 rodzin do współpracy z

asystentem rodziny, w 2019 r. asystenci na mocy postanowienia sądowego współpracowali z 4 rodzinami, natomiast w 2020 r. – 2.

Biorąc pod uwagę okres, jaki asystent pracuje z rodziną należy zaznaczyć, iż jest on uzależniony przede wszystkim od dwóch czynników, tj. liczby dysfunkcji występujących w rodzinie oraz zaangażowania wszystkich członków rodziny w realizację działań prowadzących do osiągnięcia zamierzonych celów. Analizując przeciętną długość czasu pracy asystenta z rodziną należy zauważyć, iż ten czas ulega systematycznemu wydłużeniu. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim fakt, iż rodzina, która potrzebuje wsparcia asystenta z reguły jest rodziną wieloproblemową, gdzie praca asystenta jest konieczna nie tylko na płaszczyźnie opiekuńczo-wychowawczej. Często w tych środowiskach występują uzależnienia, przemoc, wieloletnie zaniedbania w sferze umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, itp. Wykres nr 2 wskazuje przeciętny czas pracy asystenta z rodziną w latach 2018-2020.

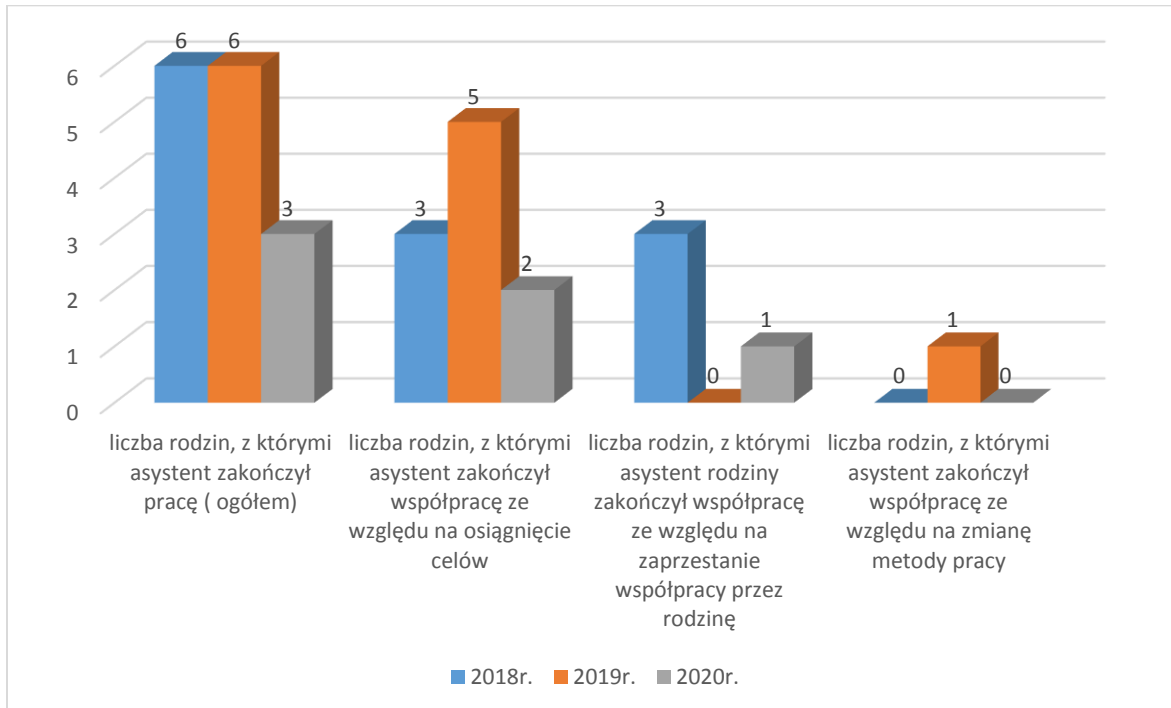
Wykres nr 2. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną

Źródło: opracowanie własne

Rodziny, co do zasady podejmują współpracę z asystentem na zasadzie dobrowolności i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować. Najczęściej kończy się ona wraz z osiągnięciem założonych wspólnie z członkami danej rodziny celów. Powody, ze względu na które asystenci kończyli pracę z rodzinami na przestrzeni lat 2018-2020 przedstawia Wykres nr 3.

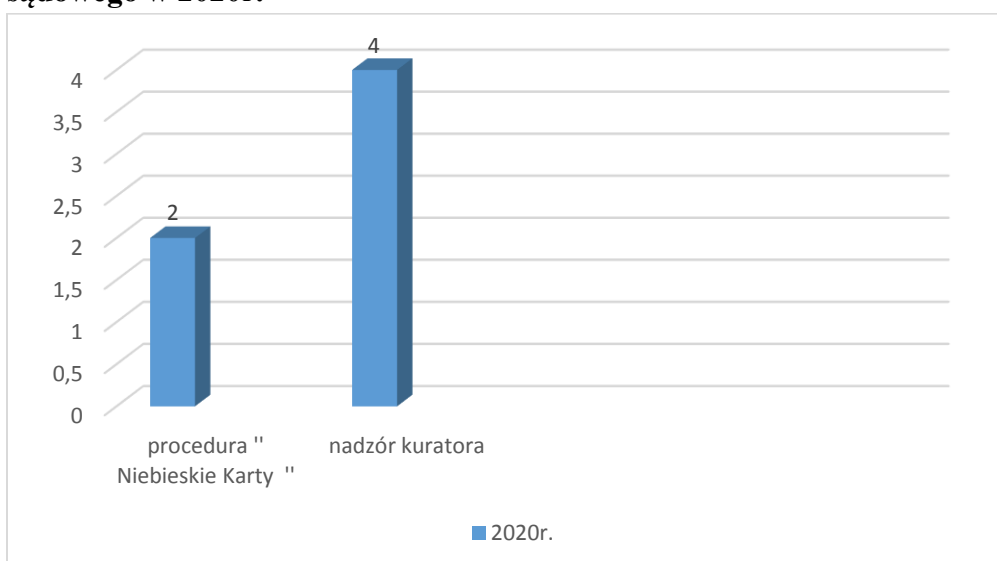
Wykres nr 3. Powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne

W rodzinach objętych wsparciem asystent napotyka różnorodne problemy związane z ich funkcjonowaniem. Wśród nich są także problemy związane z występowaniem przemocy w rodzinie. W 2020r. wobec 2 rodzin objętych wsparciem asystenta prowadzono procedurę "Niebieskie Karty", natomiast nadzorem kuratora zostało objętych 4 rodziny.

Wykres nr 4. Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny, w których prowadzono procedurę "Niebieskie Karty", lub prowadzony był nadzór przez kuratora sądowego w 2020r.

Źródło: opracowanie własne

Jak wspomniano już wcześniej rodziny, które współpracują z asystentem borykają się z różnorodnymi dysfunkcjami i problemami. Tabela nr 1 przedstawia najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach oraz efekty współpracy z asystentem rodziny.

Tabela nr 1 Problemy występujące w rodzinach współpracujących z asystentem oraz efekty współpracy z asystentem rodziny w 2020r.

Problemy występujące w rodzinach oraz efekty osiągnięte poprzez współpracę z asystentem rodziny w 2020r.			
Problem	Liczba rodzin	Efekty współpracy	Liczba rodzin
brak zatrudnienia	7	podjęcie zatrudnienia	1
brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami	4	nabycie umiejętności prawidłowego gospodarowania rodzinnym budżetem	1
zadłużenia	6	całościowe, lub częściowe spłacenie zadłużeń	5
problemy lokalowe	3	poprawa sytuacji lokalowej	3
niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	8	poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	5
zaniedbania zdrowotne	4	poprawa sytuacji zdrowotnej w rodzinie	3
wycofanie społeczne dzieci	3	nabycie kompetencji społecznych przez dzieci	2
brak umiejętności dbania o higienę	2	prawidłowe nawyki higieniczne	2
problemy alkoholowe	3	podjęcie działań zmierzających do zaprzestania nadużywania alkoholu	3
niezaradność życiowa	6	podniesienie wydolności życiowej	2
trudności dzieci w szkole	7	poprawa wyników dzieci w szkole	5
nieprawidłowe relacje interpersonalne między członkami rodziny	5	poprawa relacji interpersonalnych w rodzinie	4

Źródło: opracowanie własne

III. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

„ Program wspierania rodziny w Gminie Brzostek na lata 2019 – 2021 ”zakłada realizację następującego celu głównego: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także prowadzenie

profilaktyki w środowisku lokalnym w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego poprzez dostarczenie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
2. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu tych funkcji.
3. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
5. Podnoszenie świadomości i wiedzy społeczności lokalnej z zakresu systemu wspierania rodziny i roli rodziny jako naturalnego środowiska wychowawczego.

IV REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2020 r. ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ NA 2021r.

Zgodnie z art. 176 zadaniem własnym gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Przedmiotowy Program na lata 2019-2021 został uchwalony przez Radę Miejską w Brzostku dnia 26.02.2019 r. Tabela Nr 2 przedstawia realizację w 2020 r. zadań zamieszczonych w w/w Programie.

Tabela nr 2. Działania zrealizowane w ramach Programu w 2020r.

Rodzaj zadania – wg. Programu	Wskaźnik realizacji-wg. Programu	Realizacja w 2020r.
zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej,	354 rodziny zostało objęte pomocą finansową w ramach ustawy o pomocy społecznej
dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych	liczba dzieci i uczniów dożywianych w placówkach oświatowych	314 dzieci zostało objętych dożywianiem w szkole/przedszkolu
zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	liczba osób doświadczających przemocy, którym udzielono wsparcia	z powodu występowania przemocy w rodzinie w Ośrodek udzielił pomocy 2 rodzinom w formie finansowej

zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	dla 5 dzieci finansowano pobyt w pieczy zastępczej
realizacja wsparcia dla uczniów w postaci stypendium szkolnego	liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium szkolne	553 uczniów otrzymało stypendia szkolne
zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia w formie usług i poradnictwa dla rodzin	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego wsparcia	6 rodzin, w których występował problem przemocy domowej skorzystało ze wsparcia psychologa, który wypracował 90 godzin poradnictwa.
świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych	specjalistycznymi usługami opiekuńczymi zostało objętych 3 dzieci z 3 rodzin.
prowadzenie pracy środowiskowej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego	liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	pracownicy socjalni pracowali z 30 rodzinami, gdzie zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, natomiast asystenci rodziny realizowali działania w 11 rodzinach
monitorowanie sytuacji dziecka po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	monitorowano sytuację w 2 rodzinach, gdzie wcześniej została zakończona współpraca z asystentem
organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin z dziećmi	Liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy, itp. skierowanych do rodziców,	szkoły zrealizowały łącznie 4 spotkania wywiadowcze dla rodziców,
umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom działającym na rzecz dziecka i rodziny	liczba szkoleń/ warsztatów oraz liczba uczestników tych działań	2 asystentów rodziny uczestniczyło łącznie w 4 szkoleniach

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2020r. asystenci rodziny wzięli udział w 4 szkoleniach.

1. „Nadzór i kontrola systemu wspierania rodziny na poziomie realizacji zadań przez samorząd gminy”
2. „Asystent rodziny – realizacja i dokumentowanie zadań w stanie epidemii COVID – 19”.
3. „ Zagadnienia prawne i ekonomiczne w pracy asystenta rodziny. Asystent rodziny - lider w pomocy społecznej”.
4. „Bezpieczeństwo asystenta rodziny. Praktyczne aspekty, oddziaływania prewencyjne”.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

- a)zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa – w 2020r. Ośrodek zatrudniał 2 asystentów rodziny. W 2021r., oprócz zadań wykonywanych przez asystentów rodziny 8 godzin w miesiącu psycholog będzie prowadził poradnictwo dla rodzin, gdzie występuje problem przemocy,
- b)organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – w 2020r. na terenie Gminy Brzostek nie funkcjonowała rodzina wspierająca. W 2021r. planuje się zintensyfikować działania, które doprowadzą do jej powstania,
- c)prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci – jest to zadanie własne gminy wynikające z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:
 - opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych
 - specjalistycznej, gdzie organizowane są zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, logopedyczne,
 - pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, gdzie realizowane są działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W 2020r. na terenie Gminy Brzostek nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W styczniu 2021r. wśród mieszkańców Gminy Brzostek przeprowadzono badanie ankietowe dt. problemów społecznych na terenie Gminy. Według 48% respondentów głównym problemem w zakresie edukacji stanowi brak placówki wsparcia dziennego, w której dzieci mogłyby przebywać po zakończonych zajęciach w szkole.

4. Finansowanie:

- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2020r. na kształcenie asystentów rodziny przeznaczono kwotę **1 377 zł**. W 2021r. również zaplanowano środki w budżecie na ten cel,
- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy dla rodzin wspierających – w 2020r. nie funkcjonowała rodzina wspierająca, nie były więc ponoszone wydatki związane z jej działalnością. Jeżeli w 2021r. zostanie podpisana umowa z rodziną wspierającą, wówczas jej koszty zostaną sfinansowane z budżetu Ośrodka.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w 2020r. na finansowanie pobytu dzieci z terenu Gminy Brzostek w pieczy zastępczej przeznaczono kwotę **17 639,93 zł**. Wydatki na ten cel zostały ujęte również w budżecie Ośrodka na rok 2021.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego – w 2020r. zostało sporządzone i przekazane sprawozdanie rzeczowo finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej a także sprawozdanie finansowe w ramach programu ‘‘ Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019r. – asystent rodziny’’.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem, lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy – w 2020r. asystenci rodziny prowadzili monitoring w 2 rodzinach, w których prowadzona była współpraca z asystentem rodziny. Również w 2021r. asystenci będą monitorowali rodziny, z którymi zakończono współpracę.

Z wymienionych powyżej zadań na terenie Gminy Brzostek nie jest realizowane zadanie dotyczące funkcjonowania placówki wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających. Wobec powyższego, aby system wspierania rodziny znajdującej się w kryzysie był kompletny i spójny, zasadnym jest uzupełnienie go o brakujące elementy, przy jednoczesnej kontynuacji działań scharakteryzowanych w niniejszym sprawozdaniu.

*Burmistrz Brzostku
Wojciech Staniszewski*